Temsilciler M. Grev Hakkının Anayasaya Alınmasını Kabul Etti

İşçinin en büyük davasının Böylece hâl yoluna Girmiş olması, Sendikacılar Arasında Memnuniyet Uyandırdı

Temsilciler meclisinin 17 Nisanda yaptığı oturumda Grev hakkının anayasaya alınması teklifi kabul edilmiştir. Türk işçi tarihinde mühim bir yer işgal edecek olan bu oturumda anayasanın komisyondan gelen 36. maddesi ile 40, 42, 43 ve 44. maddeleri kabul edilmiştir.

Bu maddeler şöyledir:

Madde 36 — Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Mülkiyet hakkının kullanılması kamu yararına aykırı olamaz. Mülkiyet hakkının sınırları ve miras hakkı kanunla düzenlenir.

Madde 40 — İktisadi ve sosyal hayat, adelete, herkesin çalışması esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir.

İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek,

(Devamı Dörtte)

MADEN-İŞ

BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

MAYIS 4 1961 PERŞEMBE

YIL: 4 — SAYI: 51

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

Fiatı: 25 kuruştur.

Sendikalı İşçilere Baskı Yok!..

Türk - İş Teşkilâta Bu Konuda Tamim Yaptı :

«Bütün Teşkilâta:

27 Mayıs inkılâbını müteakip bazı işverenler sebepsiz yere işçilerini bir iş yerinden diğer bir iş yerine nakil veya mesleği ve işçilik durumu ile mütenasip olmayan aynı işyerinde bir daireden diğer bir daireye naklederek, işçiyi kendiliğinden işi terk etmeğe zorladıkları ve böylelikle iş kanununun 13 üncü maddesinin işverenleri ödemekle mükellef kıldığı ihbar ve kıdem tazminatı külfetinden kurtulmak istedikleri görülmekte ve bu durum birçok işçilerimizi mağdur etmekterir.

(Devamı Üçte)

I.M.F. İle Müşterek Hazırlanan Seminer başladı

Milletlerarası Maden işçileri federasyonu ile bu teşkilâtın üyesi bulunan Türkiye Maden — İş sendikası müştereken bir seminer tertiplemiştir.

Sendikanın şubelerinden ikişer kişinin iştirak edeceği bu seminer 2 Mayısta İstanbulda başlamıştır.

İştirak edeceklerin masrafı sendika tarafından karşılanacak seminerler için izahat daha evvelce şubelere yazılmıştır.

IMF nin Romadaki kongresine iştirak edecek olan Türkiye Maden — İş sendikasının bağkanı Kemal Türkler ile genel sekreter Ruhi Yümlü, meseleleri gözden geçiriyorlar.

I.M.F.'nin Kongresi 9 Mayıs tarihinde Romada başlıyor

Milletlerarası maden işçileri federasyonunun (IMF) 19 ncu kongresi 9-13 mayıs tarihlerinde Romada yapılacaktır.

Federasyonun üyesi bulunan Türkiye Maden — İş sendikası kongreye genel başkan Kemal Türkler ile Gegeln şekreter

(Devamı İkide)

Grev hakkının Anayasaya kabulü ,işçi tarihimizde muhakkakki bir dönüm noktası oldu. Ama bu meselenin tamamen halledildiğini söylemeye kimse yanaşmıyor. Kongrelerde ,işçi toplantılarında şimdiden grevin «tahditsiz» tanınması lüzumu üzerinde durulmaktadır. Resimde ayni fikirde olan işçilerden bir grup görülmektedir.

İZMİR BÖLGE ŞUBESİNDE FALİYET

Teşkilât Üyelerin Bütün Meselelerini Hâl Ediyor

Türkiye — Maden iş sendikasının en faal teşkilâtlarından biri olan İzmir bölge merkez şubesi örnek çalışmalarına devam etmektedir.

Asgari ücret:

Şube ve merkez teşkilâtın müşterek çalışmaları sonunda

(Devamı Üçte)

Mihalıççık da işçi Mümessil seçimi

Mihalıççık Kavak krom madeninde işçi mümessili seçimi yapılmıştır. İşverenin büyük önem verdiği ve bu yüzden Bölge Çalışma müdürü, Çalışma müfettişi, Mihalıççık kaymakamı, jandarma kumandanı ve çavuşunun da hazır bulunduğu seçimde işçi bütün gayretlere rağmen ,işverenin istediğini değil kendi arzu ettiklerini işçi mümessili seçmiştir.

Gizli reyle yapılan seçim sonunda ocak ve cevher kısmında Cavit Tarhan, Ali Akıncı, Mustafa Gülşen, Ali Doğan, Rıdvan Taşdelen, yer üstü nakliyat kısmı Yusuf Ziya Koçak, İsmail Yumak Ali Işık, fabrika kısmı Hasan Öztürk. Bahri Us, Abdullah Kocatepe, Nail Telli, Kâzım Paçacı, asil mümessil olarak seçilmişlerdir.

Şubenin işlerini tedvir için İstanbuldan vazifeli olarak gelen Maden - iş sendikasından Adnan Arkın ile Ali İhsan Özdemir de mümessil seçiminde hazır bulunmuşlardır.

Zeki Utku'nun «Almanya Mektupları» yazı serisini 2. sayfamızda bulacaksınız.

Almanya Mektupları

Almanyada Sendikacılığın Doğuşu Ve Bu Günkü Hali

Zeki Utku

Sevgili işçi kardeşlerim

Şu anda aklıma gelen, peygamberimizin buyurdukları güzel bir cümleyi size yazarak, yazıma başlıyacağım.

«İlim öğrenip de onu halka öğretmiyen kimse, topladı ğı hazineyi müstahak olanlara vermiyen adama benber.»

Bu cümleyi hatırladıkça, sizlere yazılarımı mecburen geç yazmış olmak, öğrendiklerimi ve gördüklerimi sizlere günü, gününe yazamamak beni üzüyor.

Batı Almanya Federal Cumhuriyeti, 10 federal hükûmetten, 10 bölgede ayrı ,ayrı teşekkül eder. Her bölge nüfusuna göre seçmiş olduğu millet vekili ile, Alman cumhuriyeti federal parlemontosuna katılır. Federal Parlemonta 1100 kişidir. 550 kişi bölgelerden, diğer 550 kişide bütün Almanya dahilinden seçilir.

Sendikacılığın 1890 senesinde başlamış olduğu Almanyada, ilk cemiyet ihtisas ve istikamet cemiyeti olarak kurulmuştur. İlk anlarda bütün branşlar ihtisas cemiyetine girer ve 150 kadar azası bulunurdu.

Sonraları siyasi liderler tarafından prensipleri ayrı olmayan cemiyetler kuruldu. Bunlar 4 adet idi.

1 — ADGB. Allgemeine Deutsche Geverkschaft Bundes. Kurulmasında sosyalistlerin tesiri var idi.

2 — Christliche Geverkschaft. Katoliklerin tesiri ile kuruldu.

3 — R. G. O. Reichs Geverkschafts Organisation. 1919 senesinde bu ismi aldı. Komünistlerin tesiri ile kuruldu.

4 — Gelbe Geverkschaft (Sarı Sendikacılık) Hirsch - Dunker. Bunlarda iki lider vardı.

Bu cemiyetler siyasi insanların teşviki ile kurulmuş olduğundan onların esiri olmuşlardı. Komünistlerin fikir ve prensipleri başka olduğu için sendikaların yeni bir değişiklik yapmalarını istemiyorlardı. Bu hal 1918 senesine kadar devam etti. 1918 senesinden sonra, işçiler tarafından hakları istendiği için, monorşiye son verilmesi ve cumhuriyetin ilân edilmesi lüzumlu görüldü.

Cumhuriyetin ilânı için o zaman başka, başka fikirler mevcuttu. (Rötesystem). BPüPtün cemiyetlerinde fikirlerinden faydalanarak Alman cumhuriyeti kuruldu.

1925 senesinde enflasyon başladı. 1928 senesinde durum büsbütün fenalaştı. Çok işsiz kalan vardı. Çok az çalışan olduğundan, sendikacılık tezleri kuvvetli değildi. Bu senelerde Almanyada Nasyonal Sosyalist ve İtalyada faşist hareketleri başladı. 1933 senesinden sonra büsbütün sendikacılık kalmadı.

1933 senesinde hükûmet tarafından D. A. F. deutsche Arbeits Fant kuruldu. Bu liderlerden bazıları (1933 - 1945) harpten evvel kaçtılar ve bazılarıda yakalanarak hapsedildiler. Hapistekiler ve dışarıkadiler devamlı olarak temas temin ettiler. Prensipleri aynı idi.

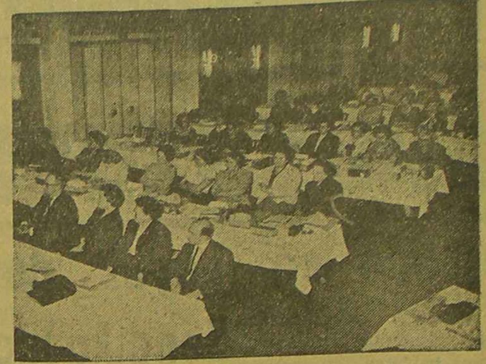
«Aynı iş kolunda tek bir sendika kurulması ve siyasetle uğraşılmaması tezini savundular.»

1945 senesinden sonra ufak, ufak cemiyetler teşekkül etmeye başladı. Harpten sonrada bu liderler hep beraber çalışarak, 1949 senesinde München şehrinde D. G. B. yi (Deutsche Geverkschaft Bundes) kurdular. D.G.B. ye 16 sendika bağlı idi. Bu günde Almanyada 16 sendika mevcut ve hepsi D.G.B. nin üyesidir. Bu sendikalardan en büyüğü İ. G. Metall'dir.

D. G. B nin kuruluşunda komünist liderlerde vardı. Fakat hükûmet tarafından komünist faaliyetleri yasak edildiğinden, bu liderler ayrıldılar.

Şimdi ise, dünyanın en şahane sendikacılık hareketlerinin olduğu memleket Almanyadır.

Hepinize sonsuz sevgi ve selâmlar, sevgili işçi kardeşlerim.

Zeki Utku Almanyada bir toplantıyı takip ediyor.

Emet Şubesinin Hallini istediği Ücretli izin Ve Kollektif Akid Konuları

Türkiye Maden — iş sendikasının Emet şubesi çalışmalarına hızla devam etmektedir.

Aidat bordrodan kesilecek

Bu arada teşkilâtın, Boraks madencilik kollektif şirketinde çalışan işçilerin aidatlarını işletme muhasebesinden kesilmesi mevzuundaki teklifi kabul edilmiştir. Aradaki bir küçük anlaşmazlığın da halledilmek üzere olduğu bildirilmektedir.

Ücretli izin

Diğer taraftan teşkilât, 1960 yılınaait ücretli izine hak kazanan işçilerin listesini çıkartarak ilân etmiştir. Bu işçilerin ücretlerini yakında alacakları belirtilmektedir. İşçiler izin kullanmadıkları halde, izin kullanmış gibi ücretlerini aalcaklardır.

Kollektif akid

Şube, merkezle temasa geçerek bu işyerinde bir an evvel kollektif akid yapılmasını istemiştir. Sendika da şubesinin temennisini yerine getirmek için hummalı bir faaliyete baslanuş gerekli tedbirleri almıştır

Küre Şubesi Asgari ücret ve kooperatif konusunda çalışıyor

Mart ayında yaptığı kongrey le Türkiye Maden iş sendikası na iltihak eden ve Küre semt şubesi adı altında faaliyete başlıyan teşkilât, üyelerinin dertlerini hal için hummalı bir çalışmaya geçmiştir.

Türkiye Maden — İş sendikası Küre semt şubesi ilk iş olarak tesbit ettiği meseleleri merkez teşkilâta göndermiştir.

ASGARİ ÜCRET

Küre semt şubesi Bölge Çalışma müdürlüğüne müracaat ederek asgari ücretin tesbitini istemiştir. Ancak Bölge bu müracaata «Kastamonu vilâyeti dahilinde çalışan maden işçileri için bir asgari ücret tesbiti yapılmamıştır. Asgari ücret tesbit komisyonunu bu maksat için çağırmaya yetkimiz yok» cevabını vermiştir.

KOOPERATİF

Küre semt şubesi işçilere birer mesken temini maksadı ile bir yapı kooperatifi kurmak üzere çalışmalara başlamıştır. Belediye, idarecilere ucuz arsa verileceğini, ancak şimdilik kasaba imar plânının gelmesi gerektiğini bildirmiştir. Şube, plânın bir an evvel gelmesi için ilgililerle temasa geçmiştir.

Diğer Meseleler

BuP şube üeyelerinin çalış - tıkları yerlerde, 1961 yılı iş programına ne zam, ne fazla mesai ücreti, ne de prim konulmamış olması, ayni iş yerinde seneler dir zam görmiyen işçi bulunması şikâyetlerin esasını teşkil etmektedir. Ayrica bu iş yerinde tasdikli bir iç yönetmeliğin bulunmadığı bildirilmektedir.

Merkez bütün bu meselelerin halli ve şubenin arzusu üzerine toplulukla bir iş ihtilâfına gidilmesi için çalışmalara başlamıştır.

İ.M.F. Kongresi

(Baştarafı Birincide)

Ruhi Yümlüyü göndermeye karar vermiştir.

Sendika idarecilerinin bu kongreye götürecekleri meseleler arasında, sermayeler gibi yapılacak anlaşmalarında milletler arası bir mahiyete sokulması ile geniş bir teknik yardım programının garb memleketlerinde olduğu gibi memleketimizde tatbiki bulunmaktadır.

KONGRENİN GÜNDEMİ

1. Mukaddeme
2. Başkan tarafından kongrenin açılışı
3. Kongre idare heeyti seçimi.
4. Gündem kabulü ve nizamname adabı.
5. Rey tasnif memurları ve mutemet komisyon seçimi.
6. Teklif ve karar komisyonu

(Devamı Dörtte)

Beraber Öğrenelim

iş uyuşmazlıkları tüzüğü

K. Nazmanlı

Temsilciler işçi seçimi mecburi olan işyerlerinde seçim:

Seçim kurulu:

20 (Muaddel) — İşyerinde çalışan işçiler arasında o işyerin de kıdemleri en fazla olanların dan ve kıdemleri müsavi olduğu veya işyeri yeni açılmış olduğu takdirde en yaşlılarından ve her halde okuma yazma bilenlerinden bir reis ile iki kâtip seçime başlanması icab eden tarihten itibaren on beş gün için de adetlerine bakılmaksızın işçiler tarafından işari reyle tes bit ve işyerinde ilân olunur.

Bu reis ve kâtiplerin vazifesi, seçim kurulu teşekkül edin ceye kadar devam eder.

Reis ve kâtipler, temsilci işçi seçimi işlerine bakacak olan seçim kurulunu seçmek üzere işçileri toplantıya davet ederler. Bu toplantıya iştirak eden işçilerin adedine bakılmaksızın 9 uncu maddede yazılı vasıfları haiz o işyeri işçileri arasından ve okuma yazma bilenlerinden işari reyle:

1 — İşçi adedi (100) e kadar olan işyerlerinde (3) asli ve (3) yedek,

2 — İşçi adedi (100) den fazla olan işyerlerinde (5) asli ve (5) yedek,

işçi seçilir. ve keyfiyet, reis ve kâtipler tarafından bir tutanak ile tesbit edilerek işyerinde ilân olunur.

Bu tutanak, seçim kurulu tarafından saklanır.

Seçim kurulları, kendi aralarından birisini başkan seçir. Asli azanın toplantılara iştirak edememeleri halinde yerleri yedeklerle tamamlanır.

Seçim şubeleri:

21 — (Mülga).

Tutanak defteri ve sorumluluk:

22 — Seçim kurulunda bir tutanak defteri bulunur. Seçime ait her türlü muameleler kararlar bu deftere yazılır. Ve kurul tarafından imza edilir.

Seçim muamelelerinin bu tüzük hükümlerine göre yürütülmesinden ve seçim sandığının muhafazasından seçim kurulları sorumludur.

Seçmen listesi:

23 — (Muaddel) — İşveren veya işveren vekili, seçim kurulunun teşekkül ettiği günden aşhyarak en çok üç gün içinde işyerinde çalışan bütün işçilerin ad ve soyadlarını ve varsa işçilik numaralarını ve bunlardan hangilerinin temsilci işçiliğe seçilebilmek vasıflarını haiz bulunduklarını (adlarının hizasına seçilebilir» kelimesi yazılmak üzere) gösterir üç nüsha liste yaparak seçim kuruluna vermeye mecburdur.

Bu liste, en çok iki gün için de seçim kurulunca incelenerek varsa noksan ve yanlışlıkları işveren veya işveren vekili ile temas edilmek suretiyle kurulca ve listede adları yazılı olmıyanların veya yanlış yazılmış olanların hangi güne kadar itirazların kabul olunacağı, seçimin hangi gün veya günlerde yapılacağı, seçilecek asli ve yedek temsilci işçilerin kaçar kişiden ibaret oldukları, listeyle beraber ve ayni şekilde seçim kurulladüzeltildikten sonra işçilerin kolayca görebilecekleri bir yere seçim gününden en gün evvel 3 gün kalmak üzere asılır.

Liste ,asıldığının (3) üncü günü akşamı saat (18) de kaldırılır.

Listenin aslı kalacağı günler rınca işçilere ilân olunur ve bu ilânın bir nüshası en büyük mülkiye âmirine aynı günde gönderilir.

İtiraz:

24 — Listenin aslı kaldığı 3 gün içinde seçmenlerin adları, soyadları ve hüviyetleri listede yanlış veya mükerrer yazılmış veya hiç yazılmamış veya seçmen olmak hakkını veya seçilebilmek vasıflarını haiz olmıyanlar yazılmış olduğuna dair seçmenler tarafından ileri sürülecek itirazlar seçim kurulla -

(Devamı Dörtte)

MISTIK

Kimi Seçelim ?

Yazan: Kâzım Narmanlı

— Söyle bize Mıstık nasıl bir kimse seçelim başımıza. Şimdiye kadar boğuşmadığımız şekil kalmadı bıktık usandık.

— Ciddi söylüyoruz Mıstık bize şekil çiz ona göre hareket edelim.

— **Emmimle hiç konuştunuz mu?**

— **Hayır.**

— **Geçen gün ben konuştum ama onun anlattıklarını ben anlatamam ki.**

— **Öyle ise hep beraber ona gidelim. Suallerimizi sıralarız olur biter.**

— Haydi çocuklar.

Kapı yavaşça aralanır Mıstık'ın yarısı içeri girerken:

— Vay canım kardeşim özledim seni gel gel bakalım.

— Yalnız değilim Kâzım emmi.

— Bunu hatırlatmana ne lüzum var a kardeşim senin hüsnüniyetine sahip olan her arkadaşının benim başımın üstünde yeri var ve böyle arkadaşlarla konuşup tanışmak bizler için bir şereftir.

— Şerefin var olsun Kâzım emmi.

— Buyurun arkadaşlarım konuşalım.

— Arkadaşlar derler ki başımıza nasıl bir mümessil seçelim?

— İyi ki sordunuz kıymetli arkadaşlarım burada gayet mühim bir nokta var. Arkadaşlarımız kendi kendilerini gayet iyi kontrol ettikten sonra bir araya gelmesini bilmelidirler bütün meselede burada zaten. Tetkik ve kontrol o zaman bana ne lâzım? Neler öğrenmem icap ediyor diye düşünmeye başladı mı meseleleri kendi kendine çözmiye başlar o zaman da ne müşküle düşer ne de müşkülden nasıl kurtulurum diye düşünür. Evvelâ kendinizi yani fertler olarak kendimizi düzelttikten sonra meselenin mühimi en mühimi kalır ki o da lider onu bulmak kolay medeni cesareti üstünde olan doğruluğu ile tanınmış kimseler aranızda çok hem de pek çok ne kıymetler var ama çıkamazlar, çıkamıyorlar da.

— Neden Kâzım emmi burayı anlıyamadım.

Devamı Var

Sendika Demirbağ Fab. ile kollektif Akid imzaladı

Türkiye Maden — İş sendikası faaliyetlerinden mühim bir kısmını kollektif akid konusuna teksif etmiş bulunmaktadır. Sendika, üyelerinin çalıştığı iş yerleri il eteker teker temasa geçerek kollektif akidler yapmaktadır.

Sendika son olarak Faruk Demirbağ ve ortakları kollektif şirketi ile bir kollektif akid imzalamıştır. İşçiler arasında büyük bir memnuniyet ve sevinç uyandıran bu anlaşma, teşkilâtlarının yeni bir başarısı olarak ifadelendirilmektedir.

Diğer taraftan Türkiye Maden — İş sendikası bu konuda ki çalışmalarına hummalı bir şekilde devam etmektedir. İdareciler, kollektif akid anlaşması yapılmamış yer bırakmama amacında olduklarını açıklamış lardır.

İMF'den Haberler

A.B.D. kollektik mukavele

İşçi ve idareci münasebetleri ve kontrat müzakerelerine umumi iştirak endüstriel bir bozuşmaya mani olabilmek için, uzun hedefli bir komisyon Amerika çelik işçieri ve Kaiser çelik cemiyeti tarafından tavsiye edildi.

Bu komisyon 1959 müzakerelerinde müessesenin istikbaldeki ekonomik ilerlemesinde bölüşülerek gelişme metodlarının işçiler, hissedarlar ve halk arasında eşit dağılmasını temin için teşekkül ettirilmiştir. Komisyon dokuz kişiyi ihtiva eder ki bunlarda üç bahsi geçen partiyi temsil eder, işçi, idareci ve halk.

Başkan Mc Donald ve Edgar F. Kaiser, cemiyetin idare reisi tavsiyeyi teyid ettiler ve kabulü için israr ettiler.

Halk adına şu şekilde konuşuldu: «Bu tip bir anlaşma mukaveleyi müteallik olarak birleşmiş devletler işçi idareci münasebetlerinde tektir. Bu sendika liderleri ve müessese idare kurulları arasındaki esas toplantıları ve kaideleri sağlar ki ilerki kontrat müzakerelerinde sendika ve müessesede zaten üç halk üyesini bunun için yardıma çağırır.»

Tavsiye edilen anlaşma şimdiye kadar bahsi geçen değişen iki taraflı kollektif müzakerenin hükûmet tavassusiyle olduğunu belirtir. Her ne kadar hükûmet tarafından bir hareket bir çok problemlerin meydana çıkmasına yol açarsada ki kolektif anlaşmanın temsil etmeye veya bozulması tehlikesi de bunlar arasındadır. Herşeyin üstünde de devlet müdahalesi istenmeden daha ziyade kendiliğinden zorla olduğundan çoğu zaman bir parti veya ikisi birden gücenir.

BREZİLYA

Volta Redon'da Çelik mıntakasındaki yeni kontrat

Volta Redonda maden işçileri sendikası, Companhia Siderurgica Nacional, ile birlikte güney Amerikadaki şahsi teşebbüsünü zünde 1 Ocak 1961 de meriyete girecek olan yeni anlaşmayı neticeye bağladı.

Bu kontrat genel bir ücret

(Devamı Dörtte)

Sendikalı işçilere Baskı Yok!..

(Baştarafı Birincide)

Bununla alâkalı bir iş ihtilâfında Yüksek hakem kurulu 3/11/1960 gün ve E. No. 1012-12-78 K. No. 345 nolu kararı ile işverenlerin bu gibi işçi aleyhine olan tasarruflarını sınırlandırmış ve alâkalı işyerinin dahili talimatnamesinde nakillerle alâkalı maddesini «işveren veya vekili bir işçiyi meslesine nasip olmak, ücret ve kazancını ğı v eişçilik mertebesi ile mütenasibinda bir değişiklik yapmamak üzere aynı işyerinde bir daireden diğer bir daireye veya bir makineden diğer bir makinaya nakledebilir. İşveren veya vekili bir işçiyi kendi rızasını almak kaydiyle aynı müesseseye ait bir işyerinden diğer vir işyerine naüledeilir.» şeklinde değiştirmiştir.

Sendikalarımız tarafından muhtelif gayelerle çıkarılan toplulukla i şuyuşmazlıklarında, işyerleri dahili talimatnamesindeki işçi nakilleri ile alâkalı hüküm varsa yukarıda vahsedilen şekilde tadil ettirmek amacı ile ihtilâf dilekçesine ithal etmelerini rica ederiz.

Saygılarımızla

Türk — İş İcra Kurulu

İzmir Bölge Şubesinde

(Baştarafı Birincide)

İzmir Madeni eşya kolunda asgari ücretler şu şekilde tesbit edilmiştir:

1 — 17 yaş dahil çalışan işçilere günlük kanuni çalışma saatleri karşılığında 600 kuruş brüt.

2 — 18 ve daha yukarı yaşta ki işçilere ise 800 kuruş brüt, ödenmesi.

İhtilâflar :

P.T.T. telefon müdürlüğüne bağlı şebeke âmirliği işçilerini temsilen İzmir bölge merkez şubesinin, ücretlere yüzde 50 nisbetinde zam yapılması mevzuunda çıkardığı toplulukla İş ihtilâfı il hakem kuruluna intikal etmiştir.

Diğer taraftan yine ihtilâf yolu ile, İzmir Çivi fabrikası işçilerinin ücretlerine günde 100 - 150 kuruş arasında zam sağlanmıştır.

Ayrıca şube işten çıkarmalar iş kazaları gibi vukua gelen hâdiselerde mağdur olan işçilerin haklarını tam manası ile koparmak için çalışmakta ve bunda muvaffak olmaktadır.

Üye kayıtları:

Bu arada, şubenin faaliyeti karşısında her gün üye miktarı hızla artmaktadır.

Bir Rapor

Atina'da Tertip Edilen Seminerde Ne Görüşüldü

Bütün Avrupa memleketlerinde ya ekonomik bir gelişeme yada endüstride bir gerileme göze çarpmaktadır. Gine Avrupada öyle ülkeler vardır ki bunlar tamamen ekonomik bakımdan gelişmemişlerdir.

Konferans bu gelişememiş ve endüstride gerileyen memleketlerin problemlerini incelemiş ve aşağıdaki noktaları tebarüz etmiştir:

1 — Gelişemeyen ülkelerin ekonomik bakımdan gelişmeleri ve endüstride gerileyen ülkelerin eski hallerini bulmalarını insanların arzu ettikleri esastır. Gelişme siyaseti öyleyse sadece ekonomi fakat aynı zamanda da sosyal yapı sahasında olmalıdır. Esas hedefleri hayat seviyesini yükseltmek yurttaşların çalışma ve kültürel standartlarını endüstriel ülkelerinki seviyesine çıkarmaktır.

Tabii diğer taraftan gelişmemiş ve endüstriel bakımdan gerilemiş olan ülkelerin eski itibarlarını elde etmes ve endüstrill ülkelerin sınırları içinde yayıyanların seviyesine ulaşması beklenir ki tabii olarak bu da milli refahı bir bütün olarak kalkındırır.

2 — Kalkınma ve gelişme işi tamamile yavaş gayri muntazam ve çoğu zaman gayri insani baskılarla piyasa ekonomisine bırakılmayıp plânlanmalı ve desteklenmelidir. Son analizlere göre bu mesuliyet hükûmete aittir.

3 — Kalkınma ve gelşme rasyonel ve merkezi bir şekilde plânlanmalı idare edilmeli ve takip edilmelidir. Ayrıca endüstrinin memlekete harmonik bir şekilde yayılmasına dikkat etmek lâzımdır. Kalkınma ve gelişmeyi devlet geliri, diğer hususi teşebbüslerin teşviki ve diğer bazı müsait şekillerle desteklenmeler lâkin bütün bunlar kâfi kabul edilemez.

4 — Gelşme ve kalkınmada hükûmetin çalışmaları daima ihtiyaçlar üzerinde plânlamaya ve aynı zamanda doğrudan doğruya veya vasıta ile umumî yardım ve yatırıma dayanır. Bu bilhassa kâfi miktarda inşaya dayanır ama umumî inşa olunan, şahsi veya müşterek sahip olunan endüstri kolları ve müesselere doğru genişletilebilir. Buna gelişme plânında ihtiyaç vardır lâkin şahsî teşebbüsler kifayetsiz veya az süreldir.

5 — Kalkınma plânındaki ilk ekonomik hedef dinamik ama aynı zamanda iyi ayarlanmış ve kendi kendini ayakta tutan bir ekonomidir. İyi ayarlanmış ve iyi plânlanmış bir ekonomi kuruluşunda göz önünde bulunması icab eden nokta doğrudan doğruya hasılat alan bir ekonomi, sosyal ve ekonomik yardımlar arasında, tarım ve diğer endüstri kolları arasında ve diğer belli başlı endüstri kolları arasındaki ayarlamadır.

Bu ayarlama her memleketin tabii kaynaklarına insan gücüne tarihi ve diğer kaynaklarına göre değişir. Bu günün ekonomisindeki dinamik şartlara uyabilmeside bir mevzudur ama bu memlekete istenildiği an ve istenildiği şekilde u ydurulabilir.

6 — Gelişme ve kalkınma işleri bilhassa ağır umumî bir sarfiyatı ica bettiriyorsa Avrupa arası ve beynelmilel gayretlerin bu ihtiyaçları karşılamak için maddi ve teknik yardımlarına ihtiyaç hasıl oluyorsa bu yardımlar milli kalkınma plânıyla iyice uyuşmalıdır.

7 — Bilhassa üzerinde durulması ica eden noktalardan diğerleri ise çalışanların daha da genel yüksek ve teknik bir tahsille ve mesleki stajlar ve sosyal sigortaların mesela işsiz kaldığı zamanki kiyafetli faydası nakil ve tekrar staj tahsisatı, sosyal evler ve sosyal ve kültürel müesseselerin kurulmasıdır. Ayrıca yeni kurulan müesseselerdeki iş tedarikine de hususu bir alaka gösterilmelidir.

8 — Ekonomik gelişme, insanla alakalı olduğundan şayet sosyal tabakaların hepsi tarafından aynı şekilde desteklenir ve plânlama kâfi derecede tatmin kâr olursa muvaffak olur. Şu halde gelişme ve kalkınma plânları hazırlanırken veicra edilirken bütün kademelerde bu sosyal grupların en faallerini tahsislerin yapılması iktiza eder.

9 — Sendikalar ki sosyal grup larla en fazla alâkadar olan ve onları temsil etmeye ve kalkınma plânlarının hazırlanması ve icrasında söz sahibi olanlardır. Sendikalar kalkınma işindeki vazifelerini rollerini ve bu plânlarda yüklendikleri mesuliyetleri anlamışlardır. Ehil bir temsilci olan sendikalar kalkınmada diğerler iile birlikte aktif rol oynarlar.

10 — Kalkınma çalışmaların da sendika mesuliyetleri üyelerine öğretmek sureti ile gelişme plânının esasını destekleyen kurumlardır ve daha fazla bir işbirliğine de hazırdırlar.

11 — Sendikalar az gelişmiş ve gerilemiş memleketlerin kalkınmalarında adil bir fedakârlığa iştirak etmeye hazırdırlar ki bu ülkelerdeki işçi ücretleri çalışma şartları endüstriel bakımdan gelişmiş ülkelerdeki seviyeye mümkün olduğu kadar süratle çıkarmadır.

Ayarlanmış bir kalkınma telâkkisi tam gelişmiş israf eden kısıma tekâbül eder.

12 — Gelişmemiş ülkelerde işçilerin tatminkâr bir ücret (müsait bir ücret) ve müsait çalışma şartlarına sahip olabilemeleri için serbest sendikaların gelişmesi ve kuvvetlenmesi elzem dir.

A.B.D. kollektif mukavele

(Baştarafı Üçte)

artışını temin etmektedir ki yüzde 28 bir artıştır. Sendikanın yüzde 30 artış teklifine mukabil idare heyeti yüzde 25 bir artış teklif etmişti.

Bu yeni önemli usul değişen ücret nispetleridir ki hayat seviyesine göre ücretlerin otomatikman artmasına başlangıçtır. Diğer tatminkâr olaysa yaşama şartlarını arama komisyonunun kurulmasıdır. Bu komisyon üç idareci ve üç sendika temsilcisinden müteşekkildir. Bu komisyonun kârarları en az beş reyle alınır.

Yaşama şartlarına göre ücretler yüzde 5 iş sahasına uygundur. Bu sadece ücrete değil aynı zamanda aile istihkakına da tesir eder.

Aynı şekilde kıdemle ücret artışındaki yüzde 0 artışta bir 10 senelik hizmete dayanır. Ortalama ücret şimdi resmi tatiller ve yedi güne de (haftada bir gün ücretli tatil) tatbik edilmektedir.

Her sekiz saatlik iş nöbeti için 45 dakika yemek ve istirahat vardır. Gece nöbeti saatleri (akşam 10 dan sabah 5 e kadar) yüzde 20 fazla olarak ödenir ve 52 1/2 dkika bir saat olarak kabul edilir.

Fazla mesai aşağıdaki şekilde sayılır. İlk iki saat için işçi yüzde 20 bir artışa sonraki iki saatte yüzde 30 bir artış (ve üç saatlik fazla mesaiden sonra da firma tarafından iyi bir yemek ve rilira); dört saatten fazla mesailerde bu artış yüzde 50 dir.

Yılbaşı ikramiyesi zaten 1960 ta senelik ücretin yüzde 5 nisbetinde ödenmiştir ve bu da kontrata dahi ledilmiştir.

Sendika toplantısı bu kontratı 7000 reyle yüzde 95 lik bir ekseriyetle tasdik etmiştir. Ayrıca yüzde 90 bir ekseriyette sendika aidatlarını fazlalaştırmaya karar vermiştir. Volta Redonda sendikası Brezilyanın gelir bakımından en kuvvetli sendikasıdır. Zira durumu toplama acentasıdır ve «sendika vergisi» nden çok aylık aidat gelirine sahiptir.

AVUSTURALYA

Avusturulya çelik işçileri sendikası üyelerindeki göze çarpan artış

Birleşmiş demir işçileri derneği son yılda üyelerinin adedinde yüzde 31 bir artış kaydetmiştir. Bu onu Avusturalyada en çabuk genişleyen sendika yapmıştır. Şimdi Avusturalyalı işçiler sendikası yanında memleketinin ikinci büyük sendikası olmuştur.

On sene evvelki 40,187 üyeye mukabil Ocak 31, 1961 de bu adet 58.436 ya çıkmıştır ve bunların yüzde 8 0i aidat ödeyen üyelerdir.

JAPONYA

Birleşmiş japon sendikaları meclisi haftada beş gün ve 40 saatlik bir çalışma teklif etti

Dört milli merkez Zenro, Sohyo, Shinsanbetsu ve Chuntsu - roren birleşmiş bir sendika meclisi kurdular ve 40 saat ve haftada 5 gün çalışma teklifinde bulundular.

Şubat ayında iki, martta ise bir toplantı yapıldı.

Teklif edilen başlıksa

«Haftada iki günlük tatil sistemi ve 40 saatlik çalışma teklif kimisyonu» dur.

Grev Hakkı

(Baştarafı Birincide)

arttırmak, yatırımları toplum yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek ve uygun olmayan bir işte çalıştıralamaz.

Özel teşebbüsler kurmak serbesttir. Devlet bu teşekküllerin milli iktisadin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun olarak yürümesini sağlar. Devlet, kamu yararı gerektirdiği hallerde özel teşebbüsleri korur.

Madde 42 — Kimse, yaşına, gücüne ve cinsiyetine

Çocuklar, gençler ve kadınlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunur.

Madde 43 — Her çalışan dinlenme hakkına sahiptir. Ücretli hafta ve bayram tatili ve ücretli yolluk izin hakkı kanunla düzenlenir.

Madde 44 — Devlet, çalışanların, yaptıklarеı iş uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.

Öğleden sonraki oturumda kabul edilen maddeler şöyledir:

Madde 45 — Çalışanlar ve iş verenler, önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurma, birlikleri kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler.

İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki hakları kanunla düzenlenir.

Sendika ve sendika birliklerinin tüzükleri, yönetim ve iş yerleri demokratik esaslara aykırı olamaz.

Madde 46 — İşçiler işverenlerle olan münadebetlerinde iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amaciyle toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler. Grev hakkının kullanılması ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Madde 47 — Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurmak devletin görevlerindendir.

Madde 48 — Devlet herkesin eden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir. Devlet, yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirler alır.

Öğrenimin sağlanmasiyle ilgili 49. madde komisyona havale edildikten sonra başkan oturuma yirmi dakika ara vermiştir.

İş Uyuşmazlıkları

(Baştarafı İkide)

rınca incelenerek en çok iki gün içinde karara bağlanır ve gereken düzeltmeler yapılır. İtiraz varit görülmediği taktirde reddi mutazammın kararın sureti itiraz edene tebliğ olunur. Seçim kurulunun kararına kani olmıyanlar, kararın kendilelerine tebliğ tarihinden başlıyarak 2 gün içinde Bölge Çalışma müdürlerine ve olmıyan yerlerde en büyük mülkiye âmirine başvurarak itiraz edebilirler. Bölge Çalışma müdürleri veya en büyük mülkiye âmirleri, itirazları en çok 24 saat içinde kesin karara bağlar ve ilgiliye tebliğ ederler.

Oy verme ve oy pusulaları:

25 — Oylar, ilân edilen gün ve saatte işyerlerinin seçim yapılması elverişli yerlerinde seçim kurulunun huzurunda sandığa atılmak suretiyle verilir. Oy verme başlamadan evvel oy sandığının boş olduğu seçim kurulu tarafından orada hazır bulunanlara gösterildikten sonra emniyet verecek şekilde seçim kurulu mühriyle mühürlenir.

Oy puslalarında seçmenlerin adını ,soyadını, mizasını veya hüviyetini belli edecek her hangi bir alâmet veya işaret yazılmaz, aksi takdirde pusula hükümsüz sayılır.

Seçmenin oy pusulasını sandığa bizzat atması şarttır. Seçim kurulu başkanı oyunu sandığa atan seçmenin, seçmen listesindeki adı hizasına imzasını att rır. İmza atmasını bilmiyen veya arıza dolayısıyla imza edecek durumda bulunmıyan seçmen 18 inci maddede yazılı olduğu üzere parmağını basar. Seçim kurulu başkan ve üyeleri vazife gördükleri sandıkta oy verirler.

Seçim günü:

26 — Temsilci işçi seçimleri, seçim kurulunun işveren veya işveren vekili ile müştereken tayin edecekleri bir günde ve belli saatlerde ve seçimlerin bir günde bitirilmesi mümkün olmıyan hallerde de üç günden fazla olmamak üzere yine seçim kurulunun işveren veya vekili ile müştereken belirtecekleri gün v saatlerde yapılır ve keyfiyet 23 üncü madde gereğince yapılacak ilânda açıklanır.

Seçimin bir günden fazla günlerde yapılması kararlaştırılmış bulunduğu takdirde sandık, her gün yapılan seçimin sonunda mevcut olanların huzurunda emniyet verecek şekilde kapanır ve keyfiyet tutunakla belirtilerek işçilere ilân olunur.

Seçim kurulu, zaruret gördüğü hallerde oyların toplanmasını başka bir güne bırakabilir. Bu takdirde seçim kurulu, tehirin sebeplerini ve seçime hangi gün ve saatlerde devam edileceğini bir tutanakla tesbit eder.

Bu tutanağın bir nüshası, Bölge Çalışma müdürlüğüne, bir nüshası işyerinin bulunduğu yerin en büyük mülkiye âmirine, bir nüshası ve icabında bir kaç nüshası işçilerin kolaylıkla görebilecekleri yerlere asılmak suretiyle ilân olunur.

Seçileceklerin miktarı:

27 — Her seçmen tam sayı kadar aslî ve bunun bir misli yedek temsilci seçer. Tam sayıdan fazla olarak seçilenler aldıkları oy sırasıyla yedek sayılırlar.

İ.M.F. Kongresi

(Baştarafı 2 de)

seçimi.

7. Mahalli otoritelerin temsilcileri ve diğer ziyaretçilerin konuşmaları.
8. Takip heyetinin raporu.
9. Endüstriel kısmın başkanlarının raporları:

Otomolör

Demir ve çelik

Gemi inşaatı

Mühendislik

10. Maden endüstrisinde çalışma saatleri indirimi proplemi
11. Avrupa ekonomik ve sosyal pekleştirme
12. Endüstride gelişen memleketlerin maden işçileri ve sendikalarının proplemleri
13. Beynelmilel adilâne işçi standartları
14. Teklifler, karar, takdir ve nizamnameler
15. Genel sekreter seçimi
16. Kongrenin hitamı

NİZAMNAME ADABI

1 — Her konuşanın ilk önce söz alma arzusunu yazılı olarak reisi bildirmesi lâzımdır. Böyle bir talep ancak müzakere açıldığı zaman yapılabilir. Konuşma saati esas konuşmayı yapacaklar da 30 dakika, teklif ve sebepleri ileri süreceklerde 15 dakika ve diğer bütün konuşmalarda 5 dakika olmak üzere tahdit edilmiştir.

2. Müzakere edilecek teklifler yazılı olarak sunulmalıdır.

3. Genel teklifler nizamname adabına merbut olarak sadece alehte ve bir lehte konuşanla yapılabilir.

4. Münazarayı kapama teklifi hemen listede adları bulunan konuşacakların bildirilmesi üzerine yapılabilr. Ancak sadece müzakerede yer almamış olan delegeler tarafından leri sürülebilir.

Konuşacakların listesini kapama teklifleri kabul olunamaz.

5. Münazara bittikten sonra 6 ncı maddedeki hal haricinde ve esas konuşmayı açan son bir söz söylemeyi arzu ettiği takdirde hariç(kimseye söz hakkı verilemez.

6 — Fiilî düzeltmeler ve şahsî mütalâalar ancak münazaranın sonunda veya celsenin sonunda yapılabilir.

7. Teklif ve kararlar ancak federasyonun tüzüğünün 10 cu maddesinde belirtildiği gibi ekseriyetle kabul edilir.

8' Kongrenin hitamından evvel ayrılmayı arzu edenler reise haber vermek zorundadırlar.

PROGRAM

Salı, 9 Mayıs, saat: 10

Kongrenin açılışı

1 — Müzikle başlangıç

2 — Başkan tarafından kongrenin açılışı

3 — Kongreyi idare edecek komisyonun seçimi

4 — Gündem kabulü ve nizamname adabı

5 — ReRyR tasnif memurları ve mutemet komisyon seçimi

6 — Teklif ve karar komisyonu seçimi

7 — Mahalli halk otoritelerinin temsilcilerinin konuşmaları

a) Halk otoritelerinin temsilcilerinin konuşmaları

b) Müzikle ara

c) Misafirler tarafından kongre tebrikleri

Öğleden sonraki celse

Saat 16,30

8 — Kâtip heyetinin raporu

Çarşamba 10 Mayıs

Sabah celsesi

Saat 9,30

9 — Endüstriel kısım başkanlarının raporu: Otomatör, Demir Çelik, gemi inşaatı, mühendislik

Öğleden sonraki celse

saat: 16.00

10 — Maden endüstrisinde çalışma saatlerinin indirimi problemi

Perşembe 11 mayıs

Sabah celsesi

11 — Avrupada sosyal ve ekonomik pekleştirme

Konuşanlar: H. Hagnell, İsveç

K. Friedrichs, Almanya

Müzakere

12 — Endüstride gelişen memleketlerin maden işçileri ve sendikaları problemleri.

Konuşan: Michael john, Hindistan Histadrut temsilcisi, İsrael.

Müzakere

Cuma, 12 Mayıs

Sabah celsesi

Saat: 9,30

13 — Beynelmilel adilâne işçi standartları.

Müzakere

Öğleden sonraki celse

Saat: 16.00

14 — Karar, takrir ve nizamnameler

15 — Genel sekreter seçimi.

16 — Kongrenin hitamı

Türkiye Maden — İş sendikası idare heyeti müşterek çalışmala rının birinde.

MADEN — İŞ

Türkiye Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii İşçileri Sendikası Adına Sahibi ve Yazı İşleri Md.

KEMAL TÜRKLER

Teknik Sekreter

ORHAN TAŞAN

İdarehane: İst. Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi

TELEFON : 27 21 39

Basıldığı Yer: Türk Ticaret Postası